

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 01 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25 ກໍລະກົດ 2008

ກົດໝາຍ
ວ່າດ້ວຍ ສີ່ມວນຊົນ

ໝວດທີ I
ບົດບັນຍັດທົ່ວໄປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສີ່ມວນຊົນ ກຳນົດ ຫລັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງ, ການເຄື່ອນໄຫວ, ການພັດທະນາ, ການຄຸ້ມຄອງ, ການກວດກາ ສີ່ມວນຊົນ ເພື່ອເສີມຂະຫຍາຍບົດບາດ, ຍົກສູງຄຸນນະພາບ ຂອງສີ່ມວນຊົນ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດເສລີພາບ ດ້ານສີ່ມວນຊົນຂອງພົນລະເມືອງ ແນໃສ່ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາ ປະເທດຊາດ.

ມາດຕາ 2. ສີ່ມວນຊົນ

ສີ່ມວນຊົນ ແມ່ນ ເວທີຖະແຫລງຂ່າວ ທີ່ປະກອບດ້ວຍ ສີ່ສິ່ງພິມ, ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນ, ມີພາລະບົດບາດ ເປັນກະບອກສຽງຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ຂອງພັກ, ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ໃນການໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມ ແນວທາງຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ, ປຸກລະດົມນັ້ນໃຈຮັກຊາດ, ສະໜອງຂໍ້ມູນ, ຂ່າວສານທາງດ້ານ ການເມືອງ, ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ສາລະຄວາມຮູ້, ສາລະບັນເທີງ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ, ປະກອບສ່ວນຕ້ານປາກົດການຫຍໍ້ທໍ້ ໃນສັງຄົມ, ຖ້ອຍທຳນອງທີ່ບົດເບື້ອນຄວາມຈິງ, ເປັນເວທີເສີມຂະຫຍາຍປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ສິດເປັນເຈົ້າປະເທດຊາດ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ.

ມາດຕາ 3. ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍ ດັ່ງນີ້:

1. ພາຫະນະສີ່ມວນຊົນ ໝາຍເຖິງ ສີ່ສິ່ງພົມ, ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ ລວມທັງ ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນ ;
2. ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນ ໝາຍເຖິງ ຫັງສີ່ພົມ, ໃບຂ່າວສານ, ຈົດໝາຍເຫດ, ວາລະສານ, ລາຍ ການວິທະຍຸ, ລາຍການໂທລະພາບ, ລາຍການໂທລະໂຄ່ງ, ອິນເຕີເນັດ, ເວັບໄຊ, ກະແຊັດ, ຊີດີ, ວີຊີດີ , ດີວີດີ ແລະ ອື່ນໆ;
3. ບັນນາທິການ ໝາຍເຖິງ ຜູ້ກວດແກ້, ກວດຜ່ານ ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບແບບຂອງ ບົດ, ຂ່າວ ແລະ ລາຍການ ຂອງສີ່ມວນຊົນຕ່າງໆ;
4. ນັກຂ່າວ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄະລາກອນຂອງອົງການສີ່ມວນຊົນ ທີ່ເຮັດໜ້າທີ່ ຊອກເກັບກຳ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແລ້ວແຕ່ງເປັນ ບົດ, ຂ່າວ ແລະ ລາຍການສະໜອງໃຫ້ແກ່ພາຫະນະສີ່ມວນຊົນ ;
5. ອິນເຕີເນັດ ໝາຍເຖິງ ລະບົບເຄືອຂ່າຍຄອມພິວເຕີ ຊຶ່ງສາມາດສົ່ງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຫາກັນ ຫລື ສື່ສານກັນ ໂດຍຜ່ານໄປສະນີເອເລັກໂຕຣນິກ, ດ້ວຍການສົ່ງສັນຍານສຽງ ແລະ ພາບ ຫາກັນທາງສາຍ ຫລື ທາງອາກາດ. ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນສາມາດຝາກໄວ້ໃນເວັບໄຊ;
6. ເວັບໄຊ ໝາຍເຖິງ ໜ້າຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ເນື້ອໃນສະເພາະໃດໜຶ່ງ ທີ່ເປັນຕົວໜັງສື, ຮູບພາບ, ແສງ, ສື່, ສຽງ ທີ່ສ້າງຂຶ້ນດ້ວຍບຸກຄົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງສົ່ງສັນຍານຜ່ານລະບົບເຄືອຂ່າຍອິນເຕີເນັດ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ທາງຄອມພິວເຕີ, ໂທລະພາບດີຊີຕອນ, ໂທລະສັບມືຖືດ້ວຍລະຫັດສະເພາະ;
7. ການຈຳໜ່າຍເປັນໄລຍະ ໝາຍເຖິງ ການຈຳໜ່າຍເປັນ ລາຍຕອນ, ລາຍວັນ, ລາຍສັບປະດາ, ລາຍປັກ, ລາຍເດືອນ, ລາຍໄຕມາດ ແລະ ອື່ນໆ.

ມາດຕາ 4. ນະໂຍບາຍຂອງລັດກ່ຽວກັບວຽກງານສີ່ມວນຊົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານສີ່ມວນຊົນຂອງລັດ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີຄຸນນະພາບ ດ້ວຍການປະຕິບັດນະໂຍບາຍດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ : ການສ້າງ ແລະ ປະກອບບຸກຄະລາກອນ, ສະໜອງ ງົບປະມານ, ພາຫະນະ, ວັດຖຸອຸປະກອນ ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝ.

ລັດ ຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ສີ່ມວນຊົນ ດ້ວຍການສະໜອງ ພາຫະນະ, ວັດຖຸອຸປະກອນ, ທຶນຮອນ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ວຽກງານ ສີ່ມວນຊົນລາວ.

ລັດ ມີນະໂຍບາຍ ໃຫ້ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການດຳເນີນວຽກງານ ດ້ານສີ່ມວນຊົນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ລັດ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ, ການກະຈາຍ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ອອກສູ່ຕ່າງປະເທດ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ລັດ ສົ່ງເສີມ ແລະ ປົກປ້ອງເຈົ້າຂອງອົງການສີ່ມວນຊົນ, ອົງການສີ່ມວນຊົນ, ນັກຂ່າວ, ຜູ້ຮ່ວມງານ ແລະ ນັກວິຊາການດ້ານສີ່ມວນຊົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ລັດ ຮັບປະກັນໃຫ້ພົນລະເມືອງລາວ ໄດ້ປະຕິບັດສິດເສລີພາບ ແລະ ພັນທະຂອງຕົນດ້ານສີ່ມວນຊົນ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ, ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ແລະ ປົກປ້ອງຜູ້ ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ປະກອບຄຳເຫັນ, ສະແດງທັດສະນະ, ຕຳນິຕິຊົມ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ, ບໍ່ຂັດກັບຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ ຜ່ານສີ່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 5. ການຮ່ວມມືສາກົນ

ລັດ ສົ່ງເສີມການພົວພັນ, ຮ່ວມມື ດ້ານສີ່ມວນຊົນກັບຕ່າງປະເທດ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ດ້ວຍການຊຸກຍູ້ ການເຄື່ອນໄຫວ ດ້ານວິຊາການ, ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ການສ້າງບຸກຄະລາກອນ, ການຍາດແຍ່ງການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອດ້ານຕ່າງໆ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດລວມຂອງຊາດ, ເຮັດໃຫ້ວຽກງານສີ່ມວນຊົນ ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ທັນສະໄໝ ບົນພື້ນຖານເຄົາລົບເອກະລາດ, ອະທິປະໄຕ ເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ຕ່າງຝ່າຍຕ່າງໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ.

ໝວດທີ II

ປະເພດ ແລະ ລັກສະນະ ຂອງສີ່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 6. ປະເພດຂອງສີ່ມວນຊົນ

ສີ່ມວນຊົນ ແບ່ງອອກເປັນ ສອງ ປະເພດ ຄື: ສີ່ສິ່ງພິມ ແລະ ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ເຮັດເປັນພາສາລາວ, ພາສາຊົນເຜົ່າ ແລະ ພາສາຕ່າງປະເທດ.

ມາດຕາ 7. ສີ່ສິ່ງພິມ

ສີ່ສິ່ງພິມ ແມ່ນ ພາຫະນະໂຄສະນາ ທີ່ເປັນແຜ່ນເຈ້ຍ ຊຶ່ງບັນຈຸ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ວຍຕົວໜັງສື ຫລື ຮູບພາບ ໂດຍມີ ຊື່ສະເພາະ.

ສີ່ສິ່ງພິມ ອາດຈະຈຳໜ່າຍເປັນລາຍວັນ ຫລື ເປັນໄລຍະ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ໜັງສືພິມ, ວາລະສານ, ໃບຂ່າວສານ, ຈົດໝາຍເຫດ.

ມາດຕາ 8. ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ

ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ ແມ່ນ ພາຫະນະໂຄສະນາ ດ້ວຍການສ້າງເປັນລາຍການວິທະຍຸ, ລາຍການ ໂທລະພາບ ຫລື ລາຍການອິນເຕີເນັດປະເພດຕ່າງໆ ແລ້ວກະຈາຍອອກຜ່ານເຄື່ອງສົ່ງທາງສາຍ, ທາງ ອາກາດ ຫລື ຄື້ນຄວາມຖີ່ .

ສີ່ເອເລັກໂຕຣນິກ ປະກອບດ້ວຍ ວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ, ໂທລະພາບ, ໂທລະໂຄ່ງ ແລະ ອິນເຕີເນັດ.

ມາດຕາ 9. ລັກສະນະຂອງສີ່ມວນຊົນລາວ

ສີ່ມວນຊົນລາວ ມີ ລັກສະນະຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ລັກສະນະຕົວຈິງ;
2. ລັກສະນະສຶກສາອົບຮົມ;
3. ລັກສະນະຈັດຕັ້ງຊັ້ນນຳ;
4. ລັກສະນະຕໍ່ສູ້.

ມາດຕາ 10. ລັກສະນະຕົວຈິງ

ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ ຂອງສີ່ມວນຊົນລາວທຸກປະເພດ ຕ້ອງພາວະວິໄສ, ຖືກຕ້ອງຕາມ ຄວາມເປັນຈິງ, ຊັດເຈນ, ວ່ອງໄວທັນການ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ປະ ຊາຊົນ.

ມາດຕາ 11. ລັກສະນະສຶກສາອົບຮົມ

ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ ຂອງສີ່ມວນຊົນລາວທຸກປະເພດ ຕ້ອງແນໃສ່ ສຶກສາອົບຮົມ, ໂຄສະ ນາ, ເຜີຍແຜ່ ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ , ຄວາມຮູ້ດ້ານຕ່າງໆ, ສິ່ງ ເສີມວຽກຕີຄົນເດັ່ນ, ປຸກລະດົມນຳໃຈຮັກຊາດ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກແຜ່ນຂອງທົ່ວປວງ ຊົນ, ເສີມຂະຫຍາຍ ມູນເຊື້ອອັນດີງາມຂອງຊາດ ໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສ້າງສາພັດທະນາປະ ເທດຊາດ.

ມາດຕາ 12. ລັກສະນະຈັດຕັ້ງຊັ້ນນຳ

ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ ຂອງສີ່ມວນຊົນລາວທຸກປະເພດ ຕ້ອງແນໃສ່ ປຸກລະດົມ, ຈັດຕັ້ງ, ຊັ້ນນຳ ມະຫາຊົນປະຕິບັດ ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ, ແຜນພັດທະນາເສດ ຖະກິດ- ສັງຄົມ ແລະ ແນະນຳ, ອະທິບາຍ, ໃຫ້ຄວາມກະຈາງແຈ້ງຕໍ່ທາງສຽງສັງຄົມ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ.

ມາດຕາ 13. ລັກສະນະຕໍ່ສູ້

ເນື້ອໃນ ແລະ ຮູບການ ຂອງສີ່ມວນຊົນລາວທຸກປະເພດ ຕ້ອງປົກປ້ອງ ຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງ ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ, ຕຳນິວິຈານ ປາກົດການລະເມີດລະບຽບ

ກົດໝາຍ, ສິ່ງຫຍໍ້ໃນສັງຄົມ ແລະ ຕອບຕ້ານຖ້ອຍທຳນອງທີ່ບົດເບື້ອນ, ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ ທີ່ສ້າງ
ຄວາມເສື່ອມເສຍ ຕໍ່ ກຽດສັກສີ, ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ.

ໝວດທີ III

ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວ ດ້ານສື່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 14. ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ານສື່ມວນຊົນ

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບດ້ານສື່ມວນຊົນ ດ້ວຍການປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ, ສະ
ແດງທັດສະນະ ທີ່ບໍ່ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ, ສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ, ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການ
ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະພາບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ສາລະຄວາມຮູ້, ສາລະບັນ
ເທີງ ແລະ ບັນຫາອື່ນໆທີ່ເປັນຜົນປະໂຫຍດ.

ມາດຕາ 15. ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວໃນການປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບໃນການປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບ :

1. ການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ
ລັດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນງົບປະມານແຫ່ງລັດ;
2. ທັດສະນະ ຕໍ່ສະພາບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ;
3. ການຕຳນິຕິຊົມ ແບບສ້າງສັນ ຕໍ່ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ.

ມາດຕາ 16. ສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ພົນລະເມືອງລາວ ມີສິດເສລີພາບ ກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ດັ່ງນີ້:

1. ເຂົ້າເຖິງ ແລະ ໄດ້ຮັບ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບສະພາບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ
ເທດ, ສາລະຄວາມຮູ້, ສາລະບັນເທີງ ແລະ ອື່ນໆ ;
2. ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໃຫ້ສື່ມວນຊົນ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຊັດເຈນ, ທັນການ ແລະ ຮັບ
ຜິດຊອບຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນ.

ມາດຕາ 17. ການປະຕິບັດສິດເສລີພາບຂອງພົນລະເມືອງລາວ

ພົນລະເມືອງລາວ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດສິດເສລີພາບຂອງຕົນ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ດ້ວຍການລົງ
ພິມ ຫລື ກະຈາຍຂ່າວ, ບົດ, ຄຳເຫັນ, ກະຈາຍພາບ, ຕອບຂໍ້ສະເໜີ, ຂໍ້ຂ້ອງໃຈ ຂອງຕົນ ໂດຍສື່ມວນ
ຊົນເອງ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ສາມາດ ລົງພິມ, ກະຈາຍ ຫລື ຕອບ
ໄດ້ນັ້ນ ສື່ມວນຊົນ ຕ້ອງແຈ້ງເຫດຜົນໃຫ້ພົນລະເມືອງ ຮັບຊາບຢ່າງເປັນທາງການ.

ໝວດທີ IV ວຽກງານສື່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 18. ວຽກງານສື່ມວນຊົນ

ສື່ມວນຊົນ ມີວຽກງານຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້ :

1. ການຊອກຮູ້, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ;
2. ການໄດ້ຮັບການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກສັງຄົມ ;
3. ການເຜີຍແຜ່ ບົດ, ຂ່າວ ແລະ ແຈ້ງການຕ່າງໆ;
4. ການໃຫ້ຄຳຕອບ;
5. ການແກ້ຂ່າວ;
6. ການບໍລິການ;
7. ການບັນເທີງ.

ມາດຕາ 19. ການຊອກຮູ້, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ສື່ມວນຊົນ ຕ້ອງເຄື່ອນໄຫວຊອກຮູ້, ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ, ຄົບຖ້ວນ, ຊັດເຈນ, ວ່ອງໄວ ແລະ ຫັນການ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ, ແຕ່ງເປັນ ບົດ, ຂ່າວ ແລະ ແຈ້ງການຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 20. ການໄດ້ຮັບການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກສັງຄົມ

ສື່ມວນຊົນ ມີສິດໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ເພື່ອພິຈາລະນາອອກຂ່າວ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ໃນກໍລະນີທີ່ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ປາກົດການຫຍໍ້ທໍ້ໃນສັງຄົມ ສື່ມວນຊົນ ກໍສາມາດແຈ້ງໃຫ້ການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຊາບ ເພື່ອພິຈາລະນາ.

ສຳລັບຂ່າວກ່ຽວກັບຄະດີທີ່ພວມສືບສວນ-ສອບສວນ ຫລື ຄະດີ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນຕັດສິນນັ້ນ ອົງການທີ່ດຳເນີນຄະດີ ມີສິດສະຫງວນຄວາມລັບກ່ຽວກັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕໍ່ສື່ມວນຊົນ, ແຕ່ສື່ມວນຊົນ ກໍມີສິດອອກຂ່າວ ຕາມແຫລ່ງຂ່າວທີ່ໜ້າເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນຕໍ່ໜ້າກົດໝາຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ມີ ຄຳສັ່ງຫ້າມ ຫລື ໂຈະ ການອອກຂ່າວຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ສື່ມວນຊົນ ຈະບໍ່ເປີດເຜີຍຊື່ຂອງຜູ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຖ້າເຫັນວ່າມີຜົນເສຍຫາຍຕໍ່ຜູ້ສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນັ້ນ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຈະສະໜອງໃຫ້ຕາມການສະເໜີ ຂອງອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຫລື ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສານປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 21. ການເຜີຍແຜ່ ບົດ, ຂ່າວ ແລະ ແຈ້ງການຕ່າງໆ

ເມື່ອສື່ມວນຊົນ ໄດ້ເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຫລື ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຈາກສັງຄົມແລ້ວ ຕ້ອງຄົ້ນຄວ້າພິຈາລະນາຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ ຖ້າເຫັນວ່າເປັນຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ ແລະ ສັງຄົມ ຈຶ່ງແຕ່ງເປັນບົດ, ຂ່າວ, ແຈ້ງການ ແລະ ລາຍການຕ່າງໆ ເພື່ອເຜີຍແຜ່ໃຫ້ສັງຄົມຮັບຮູ້ຢ່າງທົ່ວເຖິງ ແລະ ທັນເວລາ ຜ່ານພາຫະນະຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 22. ການໃຫ້ຄຳຕອບ

ສື່ມວນຊົນ ມີສິດສະເໜີໃຫ້ການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕອບບັນຫາ ທີ່ພົນລະເມືອງລາວ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຂໍຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ, ເມື່ອການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ໄດ້ຮັບຄຳສະເໜີດັ່ງກ່າວແລ້ວ ກໍຕ້ອງຕອບຢ່າງທັນການ ແລະ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄຳຕອບຂອງຕົນ.

ພົນລະເມືອງລາວ ຫລື ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ມີສິດສະເໜີໃຫ້ສື່ມວນຊົນ ຊີ້ແຈ້ງກ່ຽວກັບຂ່າວທີ່ໄດ້ ເຜີຍແຜ່ອອກໄປ ທີ່ຍັງບໍ່ຈະແຈ້ງນັ້ນ ແລະ ສື່ມວນຊົນ ຕ້ອງໃຫ້ຄຳຕອບຢ່າງວ່ອງໄວ.

ມາດຕາ 23. ການແກ້ຂ່າວ

ການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ມີສິດສະເໜີໃຫ້ສື່ມວນຊົນແກ້ຂ່າວ ທີ່ອອກບໍ່ຖືກຄວາມຈິງ.

ອົງການສື່ມວນຊົນ ທີ່ອອກຂ່າວບໍ່ຖືກຄວາມຈິງ, ຂາດຫລັກຖານ, ແຕະຕ້ອງເຖິງບົດບາດ, ກຽດສັກສີຂອງການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ແກ້ຂ່າວ ແລະ ຂໍໂທດ ຜ່ານສື່ມວນຊົນຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ໃນກໍລະນີທີ່ ອົງການສື່ມວນຊົນບໍ່ແກ້ຂ່າວ ຫລື ໄດ້ແກ້ຂ່າວ ຢ່າງບໍ່ເໝາະສົມແລ້ວ ການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງນັ້ນ ມີສິດສະເໜີຕໍ່ອົງການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນ ຫລື ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານປະຊາຊົນ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມເສຍຫາຍເກີດຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 24. ການບໍລິການ

ການບໍລິການຂອງສື່ມວນຊົນ ແມ່ນ ການທີ່ສື່ມວນຊົນ ໂຄສະນາສິນຄ້າ ຫລື ບໍລິການ ໃຫ້ລູກຄ້າ ໂດຍເກັບຄ່າບໍລິການ.

ສື່ມວນຊົນທຸກປະເພດ ສາມາດໂຄສະນາ ສິນຄ້າ ຫລື ບໍລິການ ໃຫ້ລູກຄ້າ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເນື້ອໃນໂຄສະນາ ສິນຄ້າ ຫລື ການບໍລິການ ຜ່ານສື່ມວນຊົນທຸກປະເພດ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກກັບຄວາມເປັນຈິງ, ບໍ່ເວົ້າໂຍກ, ເວົ້າເກີນ ຄຸນນະພາບຂອງສິນຄ້າ ຫລື ຂອງການບໍລິການນັ້ນ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການໂຄສະນາ ສິນຄ້າ ຫລື ບໍລິການ ໃຫ້ລູກຄ້າ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ລວມທັງ ການເກັບຄ່າບໍລິການນັ້ນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງໆຫາກ.

ມາດຕາ 25. ການບັນເທີງ

ການບັນເທີງ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງຂອງສົມວນຊົນ ເພື່ອສ້າງບັນຍາກາດ, ຄວາມເບີກບານມ່ວນຊື່ນໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ທັງເປັນການໂຄສະນາ, ສຶກສາອົບຮົມ, ແນະນຳ, ປຸກລະດົມ ພົນລະເມືອງໃຫ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວ ເປັນເຈົ້າການເຂົ້າຮ່ວມໃນການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາ ປະເທດຊາດ.

ການບັນເທີງທີ່ນຳອອກຜ່ານສົມວນຊົນນັ້ນ ປະກອບດ້ວຍ ການສະແດງສິນລະປະວັນນະຄະດີ, ການຮ້ອງເພງ, ການຂັບ, ການລຳ, ການບັນເລງສຽງດົນຕີ, ການສະແດງລະຄອນ, ການກິລາ-ກາຍະກຳ, ວັນນະກຳ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ, ຮີດຄອງ, ວັດທະນະທຳ ປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ, ຂອງຊົນເຜົ່າ ແລະ ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບ ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ໝວດທີ V

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄະລາກອນຂອງສົມວນຊົນ

ມາດຕາ 26. ການຈັດຕັ້ງຂອງສົມວນຊົນ

ການຈັດຕັ້ງຂອງສົມວນຊົນ ປະກອບດ້ວຍ:

- ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ;
- ອົງການສົມວນຊົນ;
- ສະມາຄົມນັກຂ່າວແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ.

ມາດຕາ 27. ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ

ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ ແມ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດໃຫ້ສ້າງຕັ້ງອົງການສົມວນຊົນ ແລະ ດຳເນີນວຽກງານ ດ້ານສົມວນຊົນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 28. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ

ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ ມີໜ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດ ທິດທາງ, ຈຸດປະສົງ, ເປົ້າໝາຍຮັບໃຊ້, ຂອບເຂດ ການພິມ ແລະ ຈຳໜ່າຍສື່ສົ່ງພິມ ຫລື ຄວາມແຮງຂອງເຄື່ອງສົ່ງ, ຄື້ນຄວາມຖີ່, ເວລາການກະຈາຍ, ຂອບເຂດ ການກະຈາຍພາບ, ສຽງ ແລະ ພາສາ;
2. ຈັດຕັ້ງກົງຈັກຊ່ວຍວຽກ, ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ຊື້ນຳ, ຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ການປະຕິບັດພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່, ສິດ, ທິດທາງ, ແຜນການ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສົມວນຊົນ ຂອງຕົນ;

3. ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ ຂອງຕົນ;
4. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ຕາມພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຕົນ ໃນວຽກງານສື່ມວນຊົນ.

ເຈົ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ ມີສິດຕິດຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ສະເໜີ ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ຍຸບເລີກ ອົງການສື່ມວນຊົນຂອງຕົນ;
2. ຕົກລົງທົດທາງ, ແຜນການ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ ຂອງຕົນ;
3. ແຕ່ງຕັ້ງ ຫລື ປົດຕຳແໜ່ງຫົວໜ້າ ຫລື ຮອງຫົວໜ້າ ອົງການສື່ມວນຊົນຂອງຕົນ ຕາມລະບຽບການ ;
4. ຕິດຕາມ, ກວດກາການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນຂອງຕົນ;
5. ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມກ່ຽວກັບວຽກງານສື່ມວນຊົນ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍ;
6. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືສາກົນ ດ້ານສື່ມວນຊົນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 29. ອົງການສື່ມວນຊົນ

ອົງການສື່ມວນຊົນ ແມ່ນ ການຈັດຕັ້ງໜຶ່ງ ຂອງເຈົ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ ທີ່ດຳເນີນວຽກງານດ້ານສື່ມວນຊົນປະເພດໃດໜຶ່ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 6 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 30. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ອົງການສື່ມວນຊົນ ມີໜ້າທີ່ຕິດຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່, ປົກປ້ອງແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍ, ນະໂຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ປະກອບສ່ວນຮັກສາສະຖຽນລະພາບທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ເສີມຂະຫຍາຍມູນເຊື້ອຮັກຊາດ, ຄວາມສາມັກຄີ ເປັນປົກແຜ່ນຂອງວົງຄະນະຍາດແຫ່ງຊາດ;
2. ເຜີຍແຜ່ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທາງດ້ານ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ, ໃຫ້ສາລະຄວາມຮູ້, ສາລະບັນເທີງ, ສົ່ງເສີມການສຶກສາ ເພື່ອຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຂອງປະຊາຊົນ, ເສີມຂະຫຍາຍ ວັດທະນະທຳ, ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ສົ່ງເສີມບົດບາດຍິງ- ຊາຍ, ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ ;
3. ເຜີຍແຜ່ວຽກດີຄົນເດັ່ນ ແລະ ແນະນຳທາງສຽງສັງຄົມ;
4. ຮັກສາຄວາມຖືກຕ້ອງ ຂອງພາສາລາວ ແລະ ພາສາຊົນເຜົ່າໃນ ສ ປ ປ ລາວ ;
5. ສົ່ງເສີມການພົວພັນ, ການຮ່ວມມື, ຄວາມເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງປະເທດ ເພື່ອນມິດ ແລະ ປະຊາຊາດ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນພາລະກິດຕໍ່ສູ້ ຂອງບັນດາປະຊາ

ຊາດ ເພື່ອສັນຕິພາບ, ເອກະລາດ ແຫ່ງຊາດ, ປະຊາທິປະໄຕ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າ
ທາງສັງຄົມ;

6. ດຳເນີນກິດຈະການ ການພົມ ແລະ ຈຳໜ່າຍສິ່ງພົມ, ການກະຈາຍພາບ, ສຽງ ແລະ
ພາສາ ຕາມທີ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໃບອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງ;
7. ຄຸ້ມຄອງກິດຈະກຳຊ່ວຍວຽກ, ສ້າງບຸກຄະລາກອນ ແລະ ປະຕິບັດ ພາລະບົດບາດ, ໜ້າທີ່,
ສິດ, ທິດທາງ, ແຜນການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງຕົນ, ລາຍງານຜົນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ
ໃຫ້ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ ແລະ ອົງການຄຸ້ມຄອງສົມວນຊົນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
8. ຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດເສລີພາບດ້ານສົມວນຊົນຂອງພົນລະເມືອງລາວ;
9. ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ແລະ ຕໍ່ເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວ
ວຽກງານຂອງຕົນ.

ອົງການສົມວນຊົນ ມີສິດຕິດຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ອອກຂ່າວຢ່າງຖືກຕ້ອງກັບຄວາມເປັນຈິງ ກ່ຽວກັບສະພາບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ
ເທດ ທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດຕໍ່ຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ;
2. ຕຳນິຕິຊົມແບບສ້າງສັນ ຕໍ່ການກະທຳທີ່ເປັນການລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ, ປາກົດການ
ຫຍໍ້ຫໍ້ ໃນສັງຄົມ ເຊັ່ນ : ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ຢາເສບຕິດ ;
3. ຕອບໂຕ້ທຸກຖ້ອຍທຳນອງໂຄສະນາໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ, ບິດເບືອນຄວາມຈິງ ທີ່ສ້າງຄວາມ
ເສື່ອມເສຍໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ;
4. ພັດທະນາຕົນ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ກ້າວໜ້າ ແລະ ທັນສະໄໝ;
5. ພິຈາລະນາ ເນື້ອໃນ, ຮູບການ ຂອງຜະລິດຕະພັນສົມວນຊົນຂອງຕົນ;
6. ສະເໜີ, ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນຕໍ່ຂັ້ນເທິງ ກ່ຽວກັບການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສົມວນຊົນ
ຂອງຕົນ ;
7. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກກົດໝາຍໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງຕົນ ;
8. ສ້າງບັນຍາກາດ, ຄວາມເບີກບານມ່ວນຊື່ນ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ;
9. ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ກ່ຽວກັບວຽກງານສົມວນຊົນ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມ
ການມອບໝາຍ ;
10. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືກັບສາກົນຕາມການເຫັນດີຂອງເຈົ້າຂອງອົງການສົມວນຊົນ ແລະ
ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 31. ສະມາຄົມນັກຂ່າວແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ

ສະມາຄົມນັກຂ່າວ ແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ ແມ່ນ ອົງການຈັດຕັ້ງການເມືອງ, ສັງຄົມ, ວິຊາຊີບຂອງ
ຜູ້ເຮັດວຽກງານດ້ານສົມວນຊົນ ຊຶ່ງມີພາລະບົດບາດສຶກສາອົບຮົມ, ເຕົ້າໂຮມຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ມີ
ໜ້າທີ່ປົກປ້ອງສິດຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳ ຂອງສະມາຊິກຂອງຕົນ ແລະ ຜູ້ເຮັດວຽກງານດ້ານສົມ

ມວນຊົນ, ເຂົ້າຮ່ວມໃນການປະຕິບັດແນວທາງ, ນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ ແລະ ນະໂຍບາຍສື່ມວນຊົນ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງສະມາຄົມນັກຂ່າວ ແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດລະບຽບສະເພາະ.

ມາດຕາ 32. ບຸກຄະລາກອນຂອງສື່ມວນຊົນ

ບຸກຄະລາກອນຂອງສື່ມວນຊົນ ປະກອບດ້ວຍ ຫົວໜ້າ, ຮອງຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ, ນັກຂ່າວ, ນັກວິຊາການດ້ານສື່ມວນຊົນ ແລະ ຜູ້ຮ່ວມງານ.

ມາດຕາ 33. ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ:

- ປະເພດສື່ສິ່ງພິມ ເອີ້ນວ່າ : ຫົວໜ້າຄະນະບັນນາທິການ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຄະນະບັນນາທິການ;

- ປະເພດສື່ເອເລັກໂຕຣນິກ ເອີ້ນວ່າ : ຜູ້ອຳນວຍການ ແລະ ຮອງຜູ້ອຳນວຍການ.

ການແຕ່ງຕັ້ງ, ຍົກຍ້າຍ ຫລື ປົດຕຳແໜ່ງ ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ ແມ່ນເຈົ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນເປັນຜູ້ຕົກລົງ ໂດຍປະສານສົມທົບກັບອົງການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫລື ເປັນຜູ້ສະເໜີໃຫ້ອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງພິຈາລະນາຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 34. ມາດຕະຖານຂອງຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ ມີມາດຕະຖານຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້ :

1. ມີພູມລຳເນົາຖາວອນຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ;
2. ມີສັນຊາດລາວ ແລະ ມີອາຍຸ ຊາວສາມ ປີຂຶ້ນໄປ ;
3. ມີປະກາສະນີຍະບັດຊັ້ນສູງຂຶ້ນໄປ, ມີປະສົບການດ້ານສື່ມວນຊົນ, ມີຄວາມສາມາດບໍລິຫານ ອົງການສື່ມວນຊົນ ;
4. ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ, ຄຸນທາດການເມືອງພັກແໜ້ນ;
5. ຮູ້ພາສາຕ່າງປະເທດໃດໜຶ່ງ;
6. ມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ .

ມາດຕາ 35. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງຫົວໜ້າ ແລະ ຮອງຫົວໜ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ ເປັນຜູ້ຊີ້ນຳ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນຂອງຕົນ, ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ພິຈາລະນາ ອະນຸມັດການລົງຂ່າວ, ບົດ ໃນ ສື່ສິ່ງພິມ, ລາຍການກະຈາຍ ສຽງ ແລະ ພາບ ທັງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເຈົ້າຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນໂຄສະນາ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ.

ຮອງຫົວໜ້າອົງການສື່ມວນຊົນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຊ່ວຍຫົວໜ້າໃນວຽກງານໃດໜຶ່ງ ແລະ ຮັກສາການແທນ ໃນເວລາຫົວໜ້າບໍ່ຢູ່ ຕາມການມອບໝາຍຂອງຫົວໜ້າ.

ມາດຕາ 36. ມາດຕະຖານຂອງນັກຂ່າວລາວ

ນັກຂ່າວລາວ ມີມາດຕະຖານດັ່ງນີ້ :

1. ມີພູມລຳເນົາຖາວອນ ຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ;
2. ມີສັນຊາດລາວ ແລະ ມີອາຍຸແຕ່ ສິບແປດ ປີຂຶ້ນໄປ ;
3. ມີຈັນຍາບັນຂອງນັກຂ່າວຢ່າງຄົບຖ້ວນ ;
4. ມີປະກາສະນີຍະບັດຊັ້ນກາງຂຶ້ນໄປ ຫລື ມີໃບຢັ້ງຢືນ, ມີຄວາມຮູ້, ມີປະສົບການ ແລະ ມີພອນສະຫວັນ ດ້ານສື່ມວນຊົນ;
5. ມີສຸຂະພາບດີ.

ມາດຕາ 37. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງນັກຂ່າວ

ນັກຂ່າວ ມີໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ຊອກຮູ້, ເກັບກຳຂໍ້ມູນ, ຂ່າວສານ ເພື່ອຂຽນເປັນ ຂ່າວ, ບົດ ແລະ ລາຍການໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ;
2. ຂຽນຂ່າວ, ບົດ ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບສະພາບການພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບສິດຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ສ່ອງແສງເຖິງຄວາມມຸ່ງມາດ ປາຖະໜາອັນຊອບທຳຂອງປະຊາຊົນ ;
3. ເຜີຍແຜ່ ແນວທາງ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍ; ຊຸດຄົ້ນ, ສົ່ງເສີມ ປັດໄຈທີ່ຕັ້ງໜ້າ, ຕໍ່ສູ້ຕ້ານບັນດາແນວຄິດ ແລະ ການກະທຳທີ່ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ, ຕອບໂຕ້ ຖ້ອຍທຳນອງບົດເບືອນ ແລະ ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ ທີ່ສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍໃຫ້ແກ່ກຽດສັກສີ, ຜົນປະໂຫຍດຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ ;
4. ຄົ້ນຄວ້າ, ຮຳຮຽນ, ຝຶກຝົນຫລໍ່ຫລອມ ຕົນເອງເພື່ອຍົກລະດັບທາງດ້ານການເມືອງ, ຄຸນສົມບັດ, ຈັນຍາບັນ, ວິຊາສະເພາະ, ພາສາຕ່າງປະເທດ ແລະ ອື່ນໆ;
5. ແກ້ຂ່າວ ແລະ ຂໍ້ໂທດ ຜ່ານສື່ມວນຊົນ ໃນກໍລະນີທີ່ຂຽນຂ່າວຜິດພາດ ຫລື ບໍ່ມີມູນຄວາມຈິງ ;
6. ຮັບການຕຳນິຕິຊົມຈາກສັງຄົມ, ຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກົດໝາຍ ແລະ ຕໍ່ອົງການສື່ມວນຊົນ ກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຂ່າວ, ບົດ ແລະ ການກະທຳທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຂອງຕົນ.

ນັກຂ່າວ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບບັດນັກຂ່າວ, ສັງກັດ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ໃນອົງການສື່ມວນຊົນໃດໜຶ່ງ ;
2. ປະຕິບັດວຽກງານດ້ານການຂ່າວຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍ;

3. ພົວພັນ, ຮ່ວມມືກັບຜູ້ຮ່ວມງານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ຊອກຮູ້, ເກັບກຳ ແລະ ຮັບຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ໃນວຽກງານສື່ມວນຊົນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
4. ວິເຄາະ, ວິໄຈ, ຂຽນຂ່າວ, ບົດ, ຖ່າຍທຳຮູບພາບຕ່າງໆ, ສ້າງຜະລິດຕະພັນສື່ມວນຊົນ ທີ່ສ້າງສັນ ແລະ ມີຄຸນປະໂຫຍດ, ໃສ່ນາມປາກກາ ເປັນຊື່ຕົນເອງ ຫລື ຊື່ແຜ່ງ;
5. ໄດ້ຮັບການບຳລຸງ, ຍົກລະດັບທາງດ້ານການເມືອງ, ວິຊາສະເພາະດ້ານສື່ມວນຊົນ, ຮັບ ນາມມະຍົດ, ເງິນອຸດໜູນ ຫລື ນະໂຍບາຍອື່ນ ;
6. ໄດ້ຮັບບູລິມະສິດໃນການເຄື່ອນໄຫວ ດ້ານວຽກງານສື່ມວນຊົນ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
7. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກກົດໝາຍໃນການເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜ້າທີ່ວິຊາສະເພາະທີ່ ຖືກຕ້ອງ ຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 38. ນັກວິຊາການດ້ານສື່ມວນຊົນ

ນັກວິຊາການດ້ານສື່ມວນຊົນ ແມ່ນ ບຸກຄະລາກອນ ທີ່ປະຕິບັດງານ ໃນອົງການສື່ມວນຊົນ ຊຶ່ງມີນັກປະພັນ, ນັກກະວີ, ໂຄສິກ, ພິທີກອນ, ຜູ້ຈັດລາຍການ, ຜູ້ກຳກັບການສະແດງ, ຜູ້ອອກແບບ ການພິມ, ນັກແຕ້ມ, ນັກປະດັບປະດາ, ນາຍຊ່າງເຕັກນິກ ແລະ ນັກວິຊາການອື່ນທີ່ຮັບໃຊ້ການສ້າງ ຜະລິດຕະພັນ ສື່ມວນຊົນ ປະເພດຕ່າງ ໆ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງນັກວິຊາການດ້ານສື່ມວນຊົນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ ຂອງແຕ່ລະອົງການສື່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 39. ຜູ້ຮ່ວມງານ

ຜູ້ຮ່ວມງານ ແມ່ນ ຜູ້ທີ່ບໍ່ມີອາຊີບເປັນນັກຂ່າວ ແຕ່ເປັນຜູ້ຂຽນ ຂ່າວ, ບົດ, ຖ່າຍພາບ ສະໜອງ ໃຫ້ອົງການສື່ມວນຊົນ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ໂດຍໄດ້ ຮັບຄ່າແຮງງານ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຈາກອົງການ ສື່ມວນຊົນ.

ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຜູ້ຮ່ວມງານ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການຕ່າງຫາກ.

ໝວດທີ VI

ການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 40. ເງື່ອນໄຂການສ້າງຕັ້ງ ອົງການສື່ມວນຊົນ

ການສ້າງຕັ້ງ ອົງການສື່ມວນຊົນ ມີເງື່ອນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດຊື່, ຈຸດປະສົງ, ເປົ້າໝາຍຮັບໃຊ້, ຂອບເຂດການພິມ ແລະ ຈຳໜ່າຍສື່ສົ່ງພິມ, ກຳລັງແຮງຂອງເຄື່ອງສົ່ງ, ກຳນົດເວລາການກະຈາຍ, ຄັ້ນຄວາມຖີ່, ຂອບເຂດການ ກະຈາຍຄັ້ນ ແລະ ພາສາທີ່ຈະນຳໃຊ້ຂອງອົງການສື່ມວນຊົນນັ້ນ;

2. ມີກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ, ມີບຸກຄະລາກອນທີ່ມີມາດຕະຖານ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34, 36 ແລະ 38 ຂອງກົດໝາຍ ສະບັບນີ້;
3. ມີ ສຳນັກງານ, ພາຫະນະ, ອຸປະກອນເຕັກນິກ, ທຶນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວງານຂອງຕົນ;
4. ໄດ້ຮັບອະນຸມັດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມວນຊົນ ຕາມລະບຽບການ.

ມາດຕາ 41. ການສ້າງຕັ້ງສຳນັກງານຜູ້ຕາງໜ້າອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນ

ລັດຖະບານ ເປັນຜູ້ອະນຸມັດການສ້າງຕັ້ງສຳນັກງານຜູ້ຕາງໜ້າອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນລາວປະຈຳຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ໃຫ້ອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນຕ່າງປະເທດເຂົ້າມາປະຈຳ ຫລື ສ້າງຕັ້ງສຳນັກງານຜູ້ຕາງໜ້າຂອງອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນ ຕ່າງປະເທດຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ. ນັກຂ່າວ, ນັກວິຊາການດ້ານສົ່ງເສີມວນຊົນ ແລະ ຄະນະຮັບຜິດຊອບ ອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນຕ່າງປະເທດທີ່ມາເຄື່ອນໄຫວ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ.

ລະບຽບການ ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ຕາງໜ້າອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນຂອງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຕ່າງຫາກ.

ມາດຕາ 42. ການພົມ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ສິ່ງພົມ

ການພົມສິ່ງພົມລາວ ແມ່ນ ໃຫ້ພົມຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ເປັນຕົ້ນຕໍ. ສິ່ງພົມໃດທີ່ຈະສົ່ງໄປພົມ ຫລື ຈຳໜ່າຍ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງການຈຳໜ່າຍສິ່ງພົມຂອງຕົນເອງ ຫລື ມອບສິດໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງ ຫລື ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງ ຮັບຜິດຊອບການບໍລິການຈຳໜ່າຍແທນກໍໄດ້.

ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງ ນຳເອົາສິ່ງພົມຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າມາພົມ, ຈຳໜ່າຍ ຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ຕ້ອງຂໍອະນຸມັດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 43. ການເພີ່ມໜ້າພົມຂອງສິ່ງພົມ

ອົງການສົ່ງເສີມວນຊົນ ທີ່ຕ້ອງການພົມ ແລະ ຈຳໜ່າຍສິ່ງພົມເພີ່ມ, ເພີ່ມຈຳນວນໜ້າ, ພົມສະບັບສອດໃນ ຫລື ຊ້ອນທ້າຍ, ພົມເພີ່ມໃບຂ່າວພິເສດ ສາມາດເຮັດໄດ້ ຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງຕົນ ແຕ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 44. ການເພີ່ມລາຍການວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແລະ ໂທລະພາບ

ສະຖານີວິທະຍຸກະຈາຍສຽງ ແລະ ໂທລະພາບ ທີ່ມີຄວາມຕ້ອງການ ເພີ່ມລາຍການໃດໜຶ່ງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມວນຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 45. ລາຍການກະຈາຍສຽງ ແລະ ພາບ

ລາຍການກະຈາຍສຽງ ແລະ ພາບ ຂອງສື່ມວນຊົນລາວ ຕ້ອງຜະລິດ ແລະ ອອກອາກາດຈາກ ດິນແດນ ສປປ ລາວ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີຈຸດປະສົງກະຈາຍລາຍການເຫລົ່ານັ້ນ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຕ້ອງໄດ້ຮັບ ອະນຸຍາດຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ລາຍການກະຈາຍສຽງ ແລະ ພາບ ຂອງຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີຈຸດປະສົງອອກອາກາດ ຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກລັດຖະບານ ແຫ່ງ ສ ປ ປ ລາວ.

ມາດຕາ 46. ການນຳໃຊ້ ສື່ຜ່ານອິນເຕີເນັດ

ການນຳໃຊ້, ການບໍລິການ ສື່ຜ່ານອິນເຕີເນັດ ຕ້ອງໄດ້ປະສານສົມທົບ ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມທັງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ .

ມາດຕາ 47. ການສຳເນົາຜະລິດຕະພັນສື່ມວນຊົນ

ຜະລິດຕະພັນສື່ມວນຊົນທຸກປະເພດ ຕ້ອງສະຫງວນລິຂະສິດ, ສຳເນົາ ແລະ ເກັບຮັກສາໄວ້ ເປັນຢ່າງດີ ຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວຫ້າ ປີ.

ມາດຕາ 48. ການຈັດກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວ

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ທີ່ມີຈຸດປະສົງຈັດກອງປະຊຸມຖະແຫລງຂ່າວກ່ຽວກັບບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ ຈາກອົງການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ປະສານສົມທົບ ແລະ ເຫັນດີ ຈາກອົງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວ.

ມາດຕາ 49. ການເງິນຂອງອົງການສື່ມວນຊົນ

ການເງິນຂອງອົງການສື່ມວນຊົນຂອງລັດ ແມ່ນ ໄດ້ມາຈາກງົບປະມານຂອງລັດ, ລາຍຮັບວິ ຊາການ, ການຊ່ວຍເຫລືອ, ສະໜັບສະໜູນ ຈາກບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ ເທດ.

ອົງການສື່ມວນຊົນ ສາມາດສ້າງກອງທຶນເພື່ອພັດທະນາສື່ມວນຊົນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ສອດ ຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການເງິນ.

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ການເງິນ, ກອງທຶນຂອງອົງການສື່ມວນຊົນຂອງລັດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນລະບຽບການສະເພາະ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ກົດໝາຍ ອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ອົງການສື່ມວນຊົນ ມີສິດດຳເນີນທຸລະກິດ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການໃດໜຶ່ງ ຕາມຄວາມສາມາດ ຂອງຕົນ ແລະ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ ເພື່ອສ້າງລາຍຮັບເພີ່ມສຳລັບພັດທະນາຕົນເອງ.

ໝວດທີ VII

ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 50. ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບອົງການສື່ມວນຊົນ

ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບອົງການສື່ມວນຊົນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຫ້າມຍຸຍົງ ສິ່ງເສີມ ການກະທຳທີ່ເປັນການສ້າງຄວາມເສື່ອມເສຍ ໃຫ້ແກ່ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງຊາດ ແລະ ປະຊາຊົນ;
2. ຫ້າມເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງຊາດ ແລະ ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ;
3. ຫ້າມແບ່ງແຍກຄວາມສາມັກຄີ ແລະ ສ້າງຄວາມອາຄາດບາດໝາງ ລະຫວ່າງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຄວາມສາມັກຄີລະຫວ່າງຊາດ;
4. ຫ້າມສົ່ງເສີມ ການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ ແລະ ການໂຄສະນາຮັບໃຊ້ສິ່ງຄາມຮຸກຮານທຸກປະເພດ;
5. ຫ້າມອອກຂ່າວ ບິດເບື້ອນຄວາມຈິງ, ແຕະຕ້ອງເຖິງກຽດສັກສີຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ;
6. ຫ້າມໂຄສະນາຍຸຍົງສິ່ງເສີມ ການກໍ່ອາຊະຍາກຳ ແລະ ອະບາຍຍະມຸກ ເຊັ່ນ : ການເສບສິ່ງເສບຕິດ, ການຫລິ້ນການພະນັນ, ການເປັນນັກເລງອັນຕະພານ, ການທຳສິ່ງລາມົກອະນາຈານ ;
7. ຫ້າມໂຄສະນາສິ່ງເສີມ ສິ່ງມືນເມົາ, ການເຊື່ອຖືມາງວາຍ ແລະ ສິ່ງຫຍໍ້ຫຍໍ້ອື່ນໆ;
8. ຫ້າມເຜີຍແຜ່ ຂ່າວ, ບິດ ແລະ ລາຍການ ທີ່ມີຄຳສັ່ງຫ້າມ ຫລື ຖືກຍຶດໄວ້ແລ້ວ;
9. ຂໍ້ຫ້າມອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 51. ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບບຸກຄະລາກອນສື່ມວນຊົນ

ຫ້າມນັກຂ່າວ, ຜູ້ຮ່ວມງານ, ນັກວິຊາການດ້ານສື່ມວນຊົນ ສ້າງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທຸກປະເພດທີ່ຜິດກັບຈັນຍາບັນຂອງນັກຂ່າວລາວ, ໃຊ້ພາສາຊອດກະຈາ, ໃຊ້ຄວາມຫຍາບຊ້າ ລວມທັງ ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບອົງການສື່ມວນຊົນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 50 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້. ສຳລັບໂຄສົກ, ພິທີກອນ ແມ່ນ ຫ້າມ ນຸ່ງຖື, ແຕ່ງຕົວບໍ່ສຸພາບ ໃນເວລາອອກອາກາດທາງໂທລະພາບ.

ມາດຕາ 52. ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ

ຂໍ້ຫ້າມສຳລັບການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ ມີ ດັ່ງນີ້:

1. ຫ້າມຂັດຂວາງ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງນັກຂ່າວ ແລະ ແຊກແຊງ ເນື້ອໃນຂອງຂ່າວ, ບິດ ແລະ ລາຍການ ທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມ ລະບຽບກົດໝາຍ ;

2. ຫ້າມຂັດຂວາງ ການຜະລິດ ແລະ ການເຜີຍແຜ່ ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນທຸກປະເພດ ທີ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
3. ຫ້າມຜະລິດ, ນຳເຂົ້າ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຜະລິດຕະພັນສີ່ມວນຊົນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
4. ຫ້າມໃຫ້ສິນບິນ ແກ່ນັກຂ່າວ ຫລື ອົງການສີ່ມວນຊົນ ເພື່ອອອກຂ່າວ, ບົດ ຕາມຈິດໃຈ ຂອງຕົນ;
5. ຫ້າມໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ບັງຄັບ, ນາບຊູ່, ໃສ່ຮ້າຍປ້າຍສີ, ໝິ່ນປະໝາດ, ຮ້າຍດ່າ, ໃຊ້ ຄວາມຫຍາບຊ້າ ຕໍ່ນັກຂ່າວ ຫລື ອົງການສີ່ມວນຊົນ ;
6. ຂໍ້ຫ້າມອື່ນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ໝວດທີ VIII

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ສີ່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 53. ອົງການຄຸ້ມຄອງສີ່ມວນຊົນ

ລັດຖະບານ ຄຸ້ມຄອງສີ່ມວນຊົນ ຢ່າງລວມສູນ ແລະ ເປັນເອກະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ປະສານສົມທົບກັບບັນດາກະຊວງ, ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງສີ່ມວນຊົນໂດຍກົງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງສີ່ມວນຊົນ ປະກອບດ້ວຍ :

- ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ;
- ພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ນະຄອນ ;
- ຫ້ອງການຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳເມືອງ, ເທດສະບານ.

ມາດຕາ 54. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ໃນການຄຸ້ມຄອງສີ່ມວນຊົນ ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃນຖານະເປັນເສນາທິການໃຫ້ລັດຖະບານ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ ຮ່າງກົດໝາຍ, ນະໂຍບາຍ, ແຜນຍຸດທະສາດ, ແຜນງານ, ແຜນການພັດທະນາ ສີ່ມວນຊົນ ເພື່ອສະເໜີຕໍ່ລັດຖະບານພິຈາລະນາ, ຕົກລົງ ແລ້ວ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບສີ່ມວນຊົນ;
3. ຈັດຕັ້ງ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສີ່ມວນຊົນໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
4. ກໍ່ສ້າງ, ບຳລຸງ, ຍົກລະດັບໃຫ້ແກ່ພະນັກງານສີ່ມວນຊົນ ທາງດ້ານການເມືອງ, ວິຊາສະເພາະ ແລະ ຈົນຍາບັນ;
5. ຄົ້ນຄວ້າ, ກຳນົດມາດຕະຖານເຕັກນິກ ແລະ ນຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ, ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກ້າວໜ້າທັນສະໄໝ ໃນຂົງເຂດສີ່ມວນຊົນ;

6. ຄົ້ນຄວ້າ, ພິຈາລະນາ ອະນຸມັດ ແລະ ຖອນໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວ ຂອງ ອົງການສົ່ມວນຊົນ, ອະນຸຍາດການຖ່າຍທອດສິດ, ການໃຊ້ຊ່ອງຄົ້ນຄວາມຖີ່ຂອງສີ່ເອ ເລັກໂຕຣນິກ ທີ່ຢູ່ໃນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
7. ອະນຸຍາດ ແລະ ຍົກເລີກການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນສົ່ມວນຊົນທຸກຊະນິດ ຕາມ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
8. ຄຸ້ມຄອງ ສີ່ສິ່ງພິມ ແລະ ການສຳເນົາຜະລິດຕະພັນສົ່ມວນຊົນ ໃນຂອບເຂດທີ່ຕົນຮັບຜິດ ຊອບ;
9. ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ຕໍ່ອົງການສົ່ມວນຊົນ ແລະ ບຸກຄະລາ ກອນ ຂອງສົ່ມວນຊົນ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
10. ສະກັດກັ້ນ, ແກ້ໄຂຄຳສະເໜີ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສົ່ມວນຊົນ ທີ່ຂັດກັບລະບຽບ ກົດໝາຍ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ;
11. ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນໃນ ການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວຂອງສົ່ມວນຊົນ ລວມທັງສົ່ມວນຊົນລາວ ທີ່ພົວພັນກັບຕ່າງ ປະເທດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວ ຂອງສົ່ມວນຊົນຕ່າງປະເທດ ຢູ່ ສ ປ ປ ລາວ;
12. ຕິດຕາມ ແລະ ສັງລວມຜົນການໂຄສະນາ, ຖະແຫລງຂ່າວຂອງສົ່ມວນຊົນ ໃນແຕ່ລະໄລ ຍະ, ສັງລວມວິໄຈຂ່າວຂອງສົ່ມວນຊົນຕ່າງປະເທດກ່ຽວກັບ ສ ປ ປ ລາວ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນ ແລະ ລາຍງານຕໍ່ ລັດຖະບານຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
13. ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມືສາກົນທາງດ້ານສົ່ມວນຊົນ ຕາມການມອບໝາຍ;
14. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງສົ່ມວນຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະ ບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 55. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ນະຄອນ

ໃນການຄຸ້ມຄອງສົ່ມວນຊົນ ພະແນກຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ແຂວງ ແລະ ນະຄອນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ຄົ້ນຄວ້າ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ແຜນງານ, ແຜນການ, ລະບຽບ ກົດໝາຍ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ, ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບສົ່ມວນຊົນ;
2. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕົກລົງທິດທາງ, ແຜນການ ໂຄສະນາ ໃຫ້ແກ່ສົ່ມວນຊົນຂອງຕົນ ໃນແຕ່ ລະໄລຍະ;
3. ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊີ້ນຳ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສົ່ມວນຊົນ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ ;
4. ຂຶ້ນແຜນຄຸ້ມຄອງ, ປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍວຽກງານສົ່ມວນຊົນເພື່ອຮັບໃຊ້ໜ້າທີ່ການ ເມືອງ ແລະ ການບໍລິການປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ຢູ່ພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນ ໃຫ້ວ່ອງໄວ, ແຫລມຄົມ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ;

5. ຄຸ້ມຄອງ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງນັກຂ່າວພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດທີ່ເຄື່ອນໄຫວເກັບກຳຂ່າວຢູ່ພາຍໃນແຂວງ, ນະຄອນ;
6. ຄຸ້ມຄອງສື່ສ່ຽງພິມ ແລະ ການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກຜະລິດຕະພັນສື່ມວນຊົນທຸກຊະນິດ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;
7. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສະເໜີສ້າງຕັ້ງ ຫລື ຍຸບເລີກ ອົງການສື່ມວນຊົນທີ່ຂຶ້ນກັບຕົນ ຕໍ່ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເພື່ອພິຈາລະນາ ຕາມການເຫັນດີຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນ;
8. ແນະນຳ, ປຸກລະດົມ, ຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງ, ປຸກຄົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເກັບກຳຂ່າວ ແລະ ສະໜອງຂ່າວ ໃຫ້ແກ່ສື່ມວນຊົນ;
9. ແກ້ໄຂຄຳສະເໜີ, ປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການຕ່າງໆ ຕໍ່ອົງການສື່ມວນຊົນ ແລະ ປຸກຄະລາກອນ ຂອງສື່ມວນຊົນ ທີ່ຕົນຮັບຜິດຊອບ;
10. ຕິດຕາມ, ສະຫລຸບ ແລະ ປະເມີນຜົນ ວຽກງານສື່ມວນຊົນ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ ເຈົ້າແຂວງ, ເຈົ້າຄອງນະຄອນ ແລະ ກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ;
11. ພົວພັນ ຮ່ວມມື ດ້ານສື່ມວນຊົນກັບຕ່າງປະເທດ ຕາມການມອບໝາຍຂອງອົງການທີ່ມີສິດກ່ຽວຂ້ອງ ;
12. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານສື່ມວນຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 56. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຫ້ອງການຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເມືອງ, ເທດສະບານ

ໃນການຄຸ້ມຄອງສື່ມວນຊົນ ຫ້ອງການຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເມືອງ, ເທດສະບານ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້:

1. ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ, ແຈ້ງການ ກ່ຽວກັບສື່ມວນຊົນ ຢູ່ພາຍໃນເມືອງ, ເທດສະບານ ຂອງຕົນ;
2. ແນະນຳ, ປຸກລະດົມ, ຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງຮາກຖານ ຢູ່ພາຍໃນເມືອງ, ເທດສະບານຂອງຕົນ ເພື່ອເກັບກຳຂ່າວ ແລະ ສະໜອງຂ່າວ ໃຫ້ແກ່ສື່ມວນຊົນ;
3. ຄຸ້ມຄອງພາຫະນະສື່ມວນຊົນ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວຢູ່ເມືອງ, ເທດສະບານຂອງຕົນ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ;
4. ຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວຂອງນັກຂ່າວ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວເກັບກຳຂ່າວຢູ່ພາຍໃນ ເມືອງ, ເທດສະບານ ຂອງຕົນ;
5. ຄຸ້ມຄອງ ການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ ຜະລິດຕະພັນສື່ມວນຊົນທຸກຊະນິດ ຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ;

6. ຕິດຕາມ, ສະຫລຸບ ແລະ ປະເມີນຜົນ ວຽກງານສົ່ງເສີມຊົນ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ ເຈົ້າເມືອງ, ຫົວໜ້າເທດສະບານ ແລະ ພະແນກ ຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳແຂວງ, ນະຄອນ ;
7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງວຽກງານສົ່ງເສີມຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 57. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ຂອງຂະແໜງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ

ບັນດາຂະແໜງການ, ອົງການ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງການຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານສົ່ງເສີມຊົນ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 58. ອົງການກວດກາສົ່ງເສີມຊົນ

ອົງການກວດກາສົ່ງເສີມຊົນ ປະກອບດ້ວຍ :

- ອົງການກວດກາພາຍໃນ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການດຽວກັນກັບອົງການຄຸ້ມຄອງສົ່ງເສີມຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 53 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ;
- ອົງການກວດກາພາຍນອກ ຊຶ່ງແມ່ນເຈົ້າຂອງອົງການສົ່ງເສີມຊົນ, ຄະນະສະເພາະກິດ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 59. ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດຂອງອົງການກວດກາສົ່ງເສີມຊົນ

ອົງການກວດກາສົ່ງເສີມຊົນ ມີໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບສົ່ງເສີມຊົນ ;
2. ກວດກາວຽກງານ ກໍ່ຕັກການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການສົ່ງເສີມຊົນ ຕາມຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ;
3. ອອກຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ, ແຈ້ງການ ໃຫ້ອົງການສົ່ງເສີມຊົນທີ່ຂຶ້ນກັບຕົນ ເພື່ອປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ ຫລື ຢຸດເຊົາ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສົ່ງເສີມຊົນ ທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ;
4. ສະເໜີໃຫ້ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ອອກຄຳສັ່ງ, ແນະນຳ ຫລື ແຈ້ງການໃຫ້ປັບປຸງ, ປ່ຽນແປງ ຫລື ໃຫ້ຢຸດເຊົາ ການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສົ່ງເສີມຊົນ ຖ້າເຫັນວ່າບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍ ຫລື ມີການລະເມີດຂໍ້ຫ້າມ ຕາມແຕ່ກໍລະນີທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 50, 51 ແລະ 52 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ;
5. ພົວພັນປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຢູ່ສູນກາງ ແລະ ຫ້ອງຖິ່ນ ໃນການປະຕິບັດວຽກງານກວດກາຂອງຕົນ ;
6. ສະຫລຸບ ແລະ ລາຍງານ ຜົນຂອງການປະຕິບັດວຽກງານກວດກາ ແຕ່ລະໄລຍະໃຫ້ຂັ້ນເທິງຂອງຕົນຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ;

7. ປະຕິບັດໜ້າທີ່ ແລະ ສິດອື່ນ ກ່ຽວກັບການກວດກາສີ່ມວນຊົນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 60. ເນື້ອໃນການກວດກາ

ການກວດກາສີ່ມວນຊົນ ມີເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້ :

1. ກວດກາ ການສ້າງ ແລະ ປະຕິບັດແຜນການ, ໂຄງການຂອງອົງການສີ່ມວນຊົນ ແຕ່ລະໄລຍະ ;
2. ກວດກາ ເນື້ອໃນການອອກຂ່າວຜ່ານສື່ສ່ຽງພິມ ແລະ ສື່ເອເລັກໂຕຣນິກ ;
3. ກວດກາ ການສ້າງ, ບຳລຸງ, ນຳໃຊ້ ແລະ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕໍ່ບຸກຄະລາກອນ ຂອງສີ່ມວນຊົນ ;
4. ກວດກາ ການປະກອບ ແລະ ການນຳໃຊ້ພື້ນຖານວັດຖຸ, ພາຫະນະ, ອຸປະກອນ ແລະ ງົບປະມານ ຂອງສີ່ມວນຊົນ ;
5. ກວດກາການປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຂອງສີ່ມວນຊົນ.

ມາດຕາ 61. ຮູບການກວດກາ

ການກວດກາສີ່ມວນຊົນ ດຳເນີນດ້ວຍສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມລະບົບປົກກະຕິ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ.

ການກວດກາຕາມລະບົບປົກກະຕິ ແມ່ນ ການກວດກາທີ່ໄດ້ດຳເນີນໄປຕາມແຜນການ ຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ.

ການກວດກາ ໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ແມ່ນ ການກວດກາອອກແຜນການ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ຈະຖືກກວດກາ ຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ແມ່ນ ການກວດກາຢ່າງຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ທີ່ຈະຖືກກວດກາ ຮູ້ລ່ວງໜ້າ.

ໃນການດຳເນີນການກວດກາສີ່ມວນຊົນ ເຈົ້າໜ້າທີ່ຂອງອົງການກວດກາ ຕ້ອງປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ ແລະ ສິດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບກົດໝາຍຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

ໝວດທີ IX

ວັນ, ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະທັບ ຂອງສີ່ມວນຊົນ

ມາດຕາ 62. ວັນຂອງສີ່ມວນຊົນ

ວັນທີ 13 ສິງຫາ ແມ່ນ ວັນສີ່ມວນຊົນແຫ່ງຊາດ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ສີ່ມວນຊົນແຕ່ລະປະເພດ ກໍມີ ວັນສະເພາະຂອງຕົນ ເພື່ອສະເຫລີມສະຫລອງ ແລະ ຫວນຄືນເຖິງມູນເຊື້ອ, ຜົນງານ, ບົດຮຽນ ເພື່ອ ປັບປຸງ, ພັດທະນາ ວຽກງານສີ່ມວນຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ.

ມາດຕາ 63. ເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະທັບ ຂອງສີ່ມວນຊົນ

ສີ່ມວນຊົນແຕ່ລະປະເພດ ມີເຄື່ອງໝາຍ ແລະ ຕາປະທັບ ເປັນຂອງຕົນເອງ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າ ໃນການເຄື່ອນໄຫວວຽກງານທາງລັດຖະການ ຊຶ່ງກະຊວງຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ ເປັນຜູ້ ວາງອອກ.

ໝວດທີ X

ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 64. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນ ໃນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນວຽກງານສີ່ມວນ ຊົນ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ເຊັ່ນ: ຫລຽນໄຊ, ຫລຽນກາ, ໃບຍ້ອງຍໍ, ນາມມະຍົດ ແລະ ນະໂຍບາຍອື່ນ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 65. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ລະເມີດລະບຽບກົດໝາຍ ກ່ຽວກັບວຽກງານສີ່ມວນຊົນ ລວມທັງ ຂໍ້ຫ້າມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 50, 51 ແລະ 52 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະ ການ ຕາມກໍລະນີເບົາ ຫລື ໜັກ ຄື: ສຶກສາອົບຮົມ, ກ່າວເຕືອນ, ປັບໃໝ, ໂຈະ ການເຄື່ອນໄຫວ ຊົ່ວຄາວ; ຖອນໃບອຸະຍາດສ້າງຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວວຽກງານສີ່ມວນຊົນ, ບັດນັກຂ່າວ, ບັດນັກວິຊາ ການດ້ານສີ່ມວນຊົນ; ໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງ ຫລື ລົງໂທດ ທາງອາຍາ.

ໝວດທີ XI

ບົດບັນຍັດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 66. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດ ໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 67. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫລັງ ທຶກສິບວັນ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດ ແຫ່ງ ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ອອກລັດຖະດຳລັດປະກາດໃຊ້ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ